

REPUBLIKA SLOVENIJA

SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VISOKO ŠOLSTVO

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

E: gp.mizs@gov.si

www.mizs.gov.si

Številka: 013-5/2020/98

Datum: 25. 2. 2022

ZAPISNIK

7. e-seje Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo (v nadaljevanju: Svet)

Čas in kraj seje: 18. februar 2022 od 10:00 do 12.00 ure online

Prisotni člani Sveta: dr. Klavdija Kutnar (predsednica), dr. Štefko Miklavič, dr. Gregor Pobežin, dr. Milček Komelj, dr. Gregor Polančič, Jasmina Poličnik, Dare Stojan, Karmen Fortuna, Omar Smajlovič, prof. dr. Gregor Majdič, dr. Zdravko Kačič, prof. dr. Boštjan Golob in dr. Boris Dular.

Odsotni člani Sveta: dr. Janja Hojnik, dr. Igor Žagar Žnidaršič, doc. dr. Gorazd Kovačič, Barbara Krajnc, Jože Smole, David Bohar, Gregor Gulič, Miha Zupančič, dr. Mark Pleško, dr. Peter Štih.

Drugi prisotni:

MIZŠ: dr. Mitja Slavinec, dr. Franc Janžekovič, Duša Marjetič in sodelavci iz Sektorja za visoko šolstvo in Službe za mednarodno sodelovanje in evropske zadeve.

Vabljeni: Urška Marentič.

Sprejet dnevni red:

1. Pozdravni nagovor
2. Obravnava svežnja strateških dokumentov Evropske komisije:
  - **Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o Evropski strategiji za univerze**
  - **Predlog priporočila Sveta o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja**
3. Predstavitve **Predloga priporočila Sveta za evropski pristop k mikro dokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost**
4. Razno

Zapisnik:

Uvodoma je dr. Klavdija Kutnar, predsednica Sveta, pozdravila navzoče, predstavila nove člane Sveta ter določila dnevni red kot je bil poslan z vabilo.

Ad 1. Pozdravni nagovor

Državni sekretar dr. Slavinec je pozdravil prisotne ter se zahvalil članom za pripravo Nacionalnega programa za visoko šolstvo 2030 (NPVŠ), ki je bil 16.2.2022 sprejet v Državnem svetu. Poudaril je pomembno vlogo deležnikov pri oblikovanju ukrepov na vseh ravneh, ter tesno povezavo Evropskega raziskovalnega prostora (ERA) z Evropskim visokošolskim prostorom (EHEA). Gre za skupni prostor znanja, za spodbujanje pretoka znanja po EU in širše, kar je ključno tudi za zeleni in digitalni prehod. Pri tem je poudaril pomen sinergij med raziskovalnimi in visokošolskimi institucijami ter povezavo z družbo kot celoto. Povedal je, da so EU ministri pozdravili sveženj strateških dokumentov Evropske komisije pri tem pa poudaril ambiciozni načrt, ki ga je potrebno tudi v Sloveniji kritično ovrednotiti. Omenil je uvajanje evropske študentske izkaznice, krepitev zaveznitva v okviru pobude Evropskih univerz, predlog pravnega statusa za transnacionalna zaveznitva visokošolskih institucij in predlog skupne evropske diplome. Na koncu je poudaril potrebo po uravnoteženem geografskem razvoju visokega šolstva v EU ter skrb za preprečitev elitizacije, zmanjševanja avtonomije visokošolskih institucij in dvotirnega ali dvonivojskega sistema univerz (nacionalne / Evropske). Državni sekretar je zaključil z zahvalo članom za preteklo in lepimi željami za nadaljnje delo.

Ad 2. Obravnava strateških dokumentov Evropske komisije:

V nadaljevanju je gospod Luka Živič, Svetovalec za izobraževanje, mladino in šport, SPBR (Stalno predstavništvo pri Evropski uniji Bruselj), predstavil sveženj visokošolskih strateških dokumentov, ki ga je Evropska komisija (EK) ambiciozno zastavila v dveh dokumentih, ki naj bi se med seboj dopolnjevali ter objavila januarja 2022.

Cilji evropske strategije za univerze je podpreti univerze oziroma vse visokošolske institucije, jim omogočiti, da se prilagodijo spreminjajočim se razmeram v luči zelenega in digitalnega prehoda, prispevajo svoj delež k odpornosti in okrevanju Evrope, okrepijo in razširijo transnacionalno sodelovanje ter razvijejo evropsko dimenzijo v visokošolskem sektorju, ki bi temeljila na skupnih vrednotah. V strategiji sta odličnost in vključevanje prepoznani kot posebni značilnosti evropskega visokošolskega izobraževanja. Eden od ciljev strategije je tudi okrepljena globalna vloga visokošolskega sektorja. V luči vseh naštetih ciljev evropska strategija vključuje več kot 40 ukrepov, ki jih bo EK v prihodnje razvijala in izvajala skupaj z državami članicami.

Med ukrepi je potrebno poudari razvoj evropskega okvira za privlačne in trajnostne karijerne poti v visokem šolstvu v sinergiji z okvirom za raziskovalne karijerne poti; razvoj orodij in raziskav spremljanja ali pa njihova nadgraditev (Eurograduate, HEInnovate 2.0); podpora pobudi inovatorji v šoli; zagotavljanje podpore za razvoj inkubatorjev na visokošolskih ustanovah v sodelovanju s podjetniškim sektorjem; organizacija evropskega sejma talentov; razvoj evropskega okvira za raznolikost in vključenost; ustanovitev t.i. evropske opazovalnice (Observatory) za visokošolski sektor; polno uvajanje evropske študentske izkaznice kot dopolnila k nacionalnim, itd.

Predlog Priporočila pa se bolj usmerjeno osredotoča na nekaj ukrepov iz zgornjega dokumenta, predvsem tistih, ki v razpravah z državami sprožajo največ pomislekov kot so: -omogočiti visokošolskim ustanovam, da preizkusijo izvedljivost vzpostavitve pravnega statuta oz. enotnega pravnega statusa za transnacionalna zaveznikstva; -spodbuditi visokošolske ustanove k izvajanju skupnih programov in podeljevanju skupnih evropskih diplom; -spodbuditi druge skupne izobraževalne aktivnosti oz. dejavnosti, za katere se priporoča, da se najdejo inovativne rešitve (npr. merila za sprejem in vpis študentov, določitev učnih jezikov, deleža spletnega učenja, deleža mobilnosti študentov, deleža in organizacije praks, učnih dejavnosti na delovnem mestu, pravil za dodeljevanje in prenos kreditnih točk itd.); -predlog, da za države, ki imajo programsko zunanje zagotavljanje kakovosti razmislijo o možnosti polnega izvajanja evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov brez dodatnih nacionalnih zahtev ali pogojev (zunanje vrednotenje skupnih transnacionalnih programov opravi ena sama agencija registrirana v EQAR), ter da se ponovna akreditacija skupnih transnacionalnih programov zahteva le v primeru bistvenih sprememb.

Po predstavitvi so prisotni pozvani, da podajo svoja mnenja na predloge ukrepov Evropske komisije in podajo ideje o pobudah, ki jih v dokumentih pogrešajo. Predsednica Sveta je povzela vprašanja za razpravo ki so navedena v dokumentu poslanem z vabilom ter odprla razpravo.

Prof. Majdič je povedal, da je UL članica mreže EUTOPIA v okviru transnacionalne pobude Evropskih univerz. Pohvalil je pobude EK in opozoril na birokratske težave glede tujcev in tujih študentov, kar predstavlja oviro internacionalizacijo prav tako kot jezikovne ovire oz. (ne)možnost poučevanja v tujem jeziku. Glede transnacionalnih zaveznikstev se pojavlja vprašanje ustanavljanja novih pravnih oseb v mednarodnem prostoru. Kot dodaten predlog skupne pobude predlaga usklajevanje na področju primerljivosti akademskih nazivov znotraj EU. Zagovarja, da se pobuda Evropskih univerz ne širi v nove mreže, temveč naj se prej izdelata vsebinska zasnova o funkcioniranju mrež. Meni tudi, da je leto 2024 prezigodaj za implementacijo skupnih diplom, kar bi zahtevalo spremembo akreditacije skupnih študijskih programov. Poudaril je, da morajo univerze segati izven Evrope in prispevati k globalnemu reševanju kriz v svetu (vključitev v programe Global Outreach). Pozdravil je določila o ustreznem financiranju univerz in pozval državo, da temu sledi.

Prof. Kačič je povedal, da je UM članica mreže ATHENA v okviru transnacionalne pobude Evropskih univerz. Pohvalil je aktivnosti EK in meni, da je paket eden od najpomembnejših dokumentov za razvoj Evropskega visokošolskega prostora (EHEA). Postavlja se potreba po definiranju vizije razvoja EHEA do 2050 saj vidi vlogo tako Bolonjskega procesa kot EU iniciativ (kot je tudi mreža Evropskih univerz) predvsem v tem, da Evropa ohrani globalno konkurenčnost oziroma da postane vodilna sila, saj je razdrobljenost ena izmed njenih glavnih šibkosti. Potreba po poenotenju zelo raznolikih standardov

delovanja na vseh nivojih potegne za sabo množico težav npr. na ravni statusa, organiziranosti in delovanja visokošolskih institucij kot tudi na ravni prilagajanja nacionalnih zakonodaj. Internacionalizacije je nuja, zato je potrebna enotna EHEA, ki naj med drugim zagotovi svež intelektualni potencial v EU (Brain Gain). Brez poenotenja nacionalnih zakonodaj mreže Evropskih univerz ne morejo biti uspešne. Ali bo večje število mrež bolj uspešno ali ne je težko oceniti, to je širša politična odločitev. Znak skupne Evropske diplome je nujnost vendar je dolgoročni projekt. Izredno pomembno je zavedanje, da je na operativnem nivoju množica ovir, saj projekt Evropskih univerz ni zgolj projekt univerz ali MIZŠ temveč vlade, države in celotne družbe, zato je potrebno preiti z ozkega nacionalnega pogleda na evropskega. Dodal je, da koncept EK o mikrodokazilih in mikrokvalifikacijah dobiva široko prepoznavnost kot eden izmed gradnikov vseživljenjskega učenja.

Prof. Kutnar je povedala, da se UP prizadeva, da se vključi v mrežo ENLIGHT v okviru transnacionalne pobude Evropskih univerz. Strinja se s poudarki prejšnjih govorcev. Dodala je, da se je potrebno osredotočiti na vprašanje kako bo Slovenija lahko najbolje izkoristila pobude na globalni ravni in pri tem dosegla čim boljši imidže na področju visokega šolstva. Pri tem je ključno kako so urejene nacionalne zakonodaje ter kako se zaupa in spoštuje avtonomijo visokošolskih institucij. Kot majhna država smo lahko fleksibilni, pomembno pa je, da v Sloveniji vsi deležniki stopijo skupaj in da skupaj dosežemo primerljivost z najboljšimi državami v Evropi.

Predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije gospod Dare Stojan s pozicije gospodarstva podpira predloge EK vključno s pobudo zavezništva Evropskih univerz, Observatorija, pomen skupnega jezika in skupne diplome. Zelen digitalni prehod zahteva poenotenje v EU za dosego učinkovitosti. Poenotenje je potrebno izvesti čim hitreje, če je le mogoče do leta 2024 in se čimprej lotiti implementacije.

Prof. Golob je povedal, da se bo UNG letos vključila v mrežo UNIVERS v okviru transnacionalne pobude Evropskih univerz. S prejšnjimi govorniki se strinja, poudarja, da obstajajo problemi pravnega statusa, jezika, kolizija z nekaterimi nacionalnimi akreditacijskimi kriteriji itd. Strateškega pomena je ukrep sodelovanje s sosednimi regijami kot je Zahodni Balkan. Za izboljšanje prepoznavnosti in skupne kvalitete slovenskih univerz poziva na razmislek o skupnem sodelovanju vseh slovenskih univerz, ki so individualno vključene v različne evropske mreže.

Predsednica Sveta je zaključila razpravo in pozvala prisotne, da vse EU in nacionalne dokumente široko komunicirajo v svojih institucijah in naknadno posredujejo svoja mnenja na MIZŠ, kar je podprl generalni direktor dr. Janžekovič.

Ad 3. Predstavitev Predloga priporočila Sveta za evropski pristop k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost

Gospa Urška Marentič, vodja Središča za mednarodno sodelovanje Centra RS za poklicno izobraževanje je predstavila predlog priporočila Sveta za evropski pristop k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost. Povedala je da so kot nacionalna koordinacijska točka za slovensko in evropsko ogrodje kvalifikacij vpeti v širjenje informacij o mikrodokazilih. Predstavitev obsega dva dela, v prvem gre za splošno predstavitev Priporočil Sveta EU o evropskem pristopu k mikrodokazilom s poudarkom na vseživljenjskem učenju in zaposljivosti, v drugem pa so predstavljeni rezultati Cedefopove študije na temo mikrodokazil, z rezultati in priporočili za Slovenijo. Predstavitev je dosegljiva kot priloga zapisniku, celotno poročilo o Sloveniji in celotna študija pa sta objavljena na domačih straneh Cedefopa. Predavateljica je na koncu povabila prisotne na širši posvet z deležniki, ki bo potekal spomladi na temo mikrodokazil v skupni organizaciji z MIZŠ.

Predsednica Sveta je odprla razpravo:

Prof. Kačič je opozoril na doslednost pri poimenovanju ter na razliko med mikrokvalifikacijami in mikrodokazili. Univerze vidijo koncept mikrodokazil kot mehanizem preko katerega lahko naslovijo pričakovanja in potrebe gospodarstva, saj so dopolnilo k obstoječi izobrazbi in priložnost diplomantom, da se dodatno opremijo z znanji za potrebe delodajalcev. Potrebno je, da vsi deležniki prepoznajo ta način izobraževanja ter da so mikrodokazila umeščena v politiko.

Prof. Komelj je opozoril na razliko med izrazi učeči se (učenec) in učeči (učitelj).

Ad 4. Razno

Generalni direktor dr. Janžekovič je podal dve informaciji s področja visokošolske zakonodaje:

V sredo 16.2.2022 je Državni svet potrdil NPVŠ, naslednji petek 4.3.2021 pa bo uvrščen v parlamentarno razpravo Državnega zbora (na Odboru za izobraževanje) in je pričakovati potrditev na februarški seji, ki se bo zavlekla v marec. Opozoril je, da je bilo nekaj vsebim še v razpravi in da je Državni zbor tisti, ki oblikuje končno besedilo teksta. Na MIZŠ se načrtuje, da bo NPVŠ potrjen marca 2022. Dr. Janžekovič je članom napovedal, da bodo povabljeni v delovne skupine za pripravo akcijskih načrtov, ki naj bi bili sprejeti v roku 6-ih mesecev in bodo zaznamovali visokošolski prostor naslednjega desetletja.

V parlamentarni razpravi sta dve pobudi za spremembo Zakona o visokem šolstvu (ZViS), ki izvirata iz predlogov poslancev. Prva se nanaša na Zakon o urejanju položaja študentov (ZUPŠ) in naslavlja ZViS v delu ki ureja vsebine vezane na statute študentov, vključeno z elektronskim poslovanjem, ki se nanaša na prijavno vpisni postopek. Druga se nanaša na ustanovitev javnega samostojnega visokošolskega zavoda za vojaško izobraževanje skozi obstoječi sistem NAKVIS.

Gospod Stojan je v povezavi s **priporočilom Sveta za evropski pristop k mikro dokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost** podal kritičen pogled s stališča drobnega gospodarstva vezano na zakonodajo, ki se v tem času sprejema in sicer na predlog Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih, ki ne vključuje celotne izobraževalne vertikale in na Načrt za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja (ni omenjena digitalizacija).

Predsednica Sveta se je prisotnim zahvalila in zaključila sejo ob 11.55 uri.

Zapisi:

Duša Marjetič,
Marija Škerlj

Dr. Klavdija Kutnar

PRESEDNICA

Priloga zapisnika:

- Priloga 1: Predstavitev predloga priporočila Sveta za evropski pristop k mikro dokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost

Poslati:

- članom Sveta RS za visoko šolstvo,
- prof. dr. Simona Kustec, ministrica,
- dr. Mitja Slavinec, državni sekretar,
- dr. Franc Janžekovič, generalni direktor DVŠ,
- Duša Marjetič, sekretarka Sveta,
- SOJ, MIZŠ,
- prisotnim vabljenim na sejo.